

NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA
“DIŽI”, ILĶENĒ, ĀDAŽU NOVADĀ
ZEMES VIENĪBAS AR KADASTRA APZĪMĒJUMU 8044 006 0015

DETĀLPLĀNOJUMS

PASKAIDROJUMA RAKSTS

PASŪTĪTĀJS:

SIA “ĀDAŽU INDUSTRIJA”
REĢ. NR. 40103622213
LEJUPES IELA 4, ĀDAŽI, ĀDAŽU NOV.

IZSTRĀDĀTĀJS:

SIA “REGIONĀLIE PROJEKTI”
REĢ. NR. 40003404474
RŪPNIECĪBAS IELA 32B - 2, RĪGA, LV-1045
BIROJS@RP.LV
WWW.RP.LV

SATURS

IEVADS	3
1.DETĀLPLĀNOJUMA TERITORIJAS ESOŠĀ IZMANTOŠANA	4
1.1.DETĀLPLĀNOJUMA TERITORIJAS NOVIETOJUMS.....	4
1.2.PLATĪBA UN ROBEŽA.....	5
1.3. DETĀLPLĀNOJUMA TERITORIJAS ESOŠĀ IZMANTOŠANA.....	6
1.4.ESOŠĀ TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA	8
1.5.MELIORĀCIJA UN INŽENIERTĪKLI	9
1.6.ESOŠĀS AIZSARGJOSLAS UN APGRŪTINĀJUMI.....	9
1.7.BLAKUS TERITORIJU ESOŠĀ UN PLĀNOTĀ IZMANTOŠANA	11
2.DETĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMU APRAKSTS UN PAMATOJUMS	12
2.1.ĀDAŽU NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMĀ NOTEIKTAIS DETĀLPLĀNOJUMA TERITORIJAS FUNKCIONĀLAIS ZONĒJUMS.....	12
2.2.DETĀLPLĀNOJUMA TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS IECERE.....	14
2.3. TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA UN TRANSPORTA ORGANIZĀCIJA	17
2.4.INŽENIERTEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA	19
2.5. PAREDZĒTĀS DARBĪBAS IETEKMES UN RISINĀJUMI IETEKMES MAZINĀŠANAI VAI NOVĒRŠANAI...	19
2.6.AIZSARGJOSLAS UN CITI APGRŪTINĀJUMI	22
2.7.DETĀLPLĀNOJUMA ĪSTENOŠANA	22

IEVADS

Ādažu novada pašvaldības dome 29.08.2024. pieņēma lēmumu Nr.333 "Par detālplānojuma izstrādes uzsākšanu īpašumam "Diži", Iļķenē", ar kuru tika uzsākta detālplānojuma izstrāde nekustamā īpašuma "Diži" (kadastra Nr. 8044 006 0015) zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0015, kā arī apstiprināts darba uzdevums detālplānojuma izstrādāšanai.

2024.gada 24.oktobra Ādažu novada pašvaldības domes sēdē pieņēma lēmumu Nr.413 "Par grozījumiem Ādažu novada pašvaldības domes 29.08.2024. lēmumā Nr.333 "Par detālplānojuma izstrādes uzsākšanu īpašumam "Diži", Iļķenē", ar kuru tika grozīts darba uzdevums detālplānojuma izstrādei, precizējot detālplānojuma izstrādes mērķi, lai tas atbilstu faktiskajiem detālplānojuma izstrādes ierosinātāja plāniem un nodrošinātu precīzu darbības mērķu atspoguļojumu.

Saskaņā ar noslēgto līgumu detālplānojuma izstrādi veica SIA "Reģionālie projekti". Par detālplānojuma izstrādes vadītāju apstiprināts Ādažu novada pašvaldības teritorijas plānotājs Miķelis Cinis.

Detālplānojuma izstrāde veikta saskaņā ar MK 14.10.2014. noteikumiem Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" un citu attiecināmu ārējo normatīvo aktu prasībām, kā arī Ādažu novada teritorijas plānojuma prasībām.

Detālplānojuma izstrādes vajadzībām, pamatojoties uz darba uzdevumu un institūciju nosacījumiem, ir sagatavoti šādi atzinumi:

- 1) Atzinums par ūdenstilpes izveides ietekmi uz teritorijas hidroloģiskajiem, hidroģeoloģiskajiem un hidromelioratīvajiem apstākļiem, SIA "Geolite", Rīga, 2024.
- 2) Sugu un biotopa sertificētas ekspertes Aivas Bojāres atzinums (biotopu grupa – "Meži un virsāji"; sugu grupa – "Vaskulārie augi").
- 3) Sugu eksperta Voldemāra Spuņģa atzinums (sugu grupa – "Bezmugurkaulnieki").

DETĀLPLĀNOJUMA SASTĀVS

- **Paskaidrojuma raksts** - ietver detālplānojuma izstrādes pamatojumu, detālplānojuma risinājumu aprakstu un risinājumu saistību ar piegulošajām teritorijām.
- **Grafiskā daļa** - sastāv no kartes "Detālplānojuma teritorijas funkcionālais zonējums".
- **Teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumi** - ietver detalizētus teritorijas izmantošanas nosacījumus (konkrētus izmantošanas veidus) un apbūves parametrus, un citas prasības atbilstoši darba uzdevumam. Detālplānojuma izstrādes darba uzdevumā noteikts, ka Teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumos jāietver detālplānojuma īstenošanas kārtība, nosakot izbūves kārtas, detalizētas prasības inženierkomunikāciju tīkliem, ja tādi tiks veidoti, kā arī nepieciešamos pasākumus plānojamo teritoriju apkalpojošo ceļu izbūvei un uzlabošanai un detālplānojuma īstenošanas gaitā bojātā ceļu seguma atjaunošanai.

Atsevišķā sējumā "Ziņojums par nosacījumiem un citi materiāli" apkopots ziņojums par saņemtajiem institūciju nosacījumiem un to ņemšanu vērā vai noraidīšanu un ekspertu atzinumi. Šis sējums Teritorijas attīstības un plānošanas informācijas sistēmā pievienots sadaļā Citi materiāli, kas publiski pieejami valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas sistēmā Ģeolatlāja.

DETĀLPLĀNOJUMA IZSTRĀDES MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Detālplānojums izstrādes mērķis - pamatot derīgo izrakteņu ieguvu zivju dīķa izveidošanai Lauksaimniecības teritorijā (L) un Mežu teritorijā (M).

Saskaņā ar Ādažu novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 906.punktu, Lauksaimniecības teritorijā (L) derīgo izrakteņu ieguve atļauta atsevišķā zemes vienībā un pamatojama ar detālplānojumu.

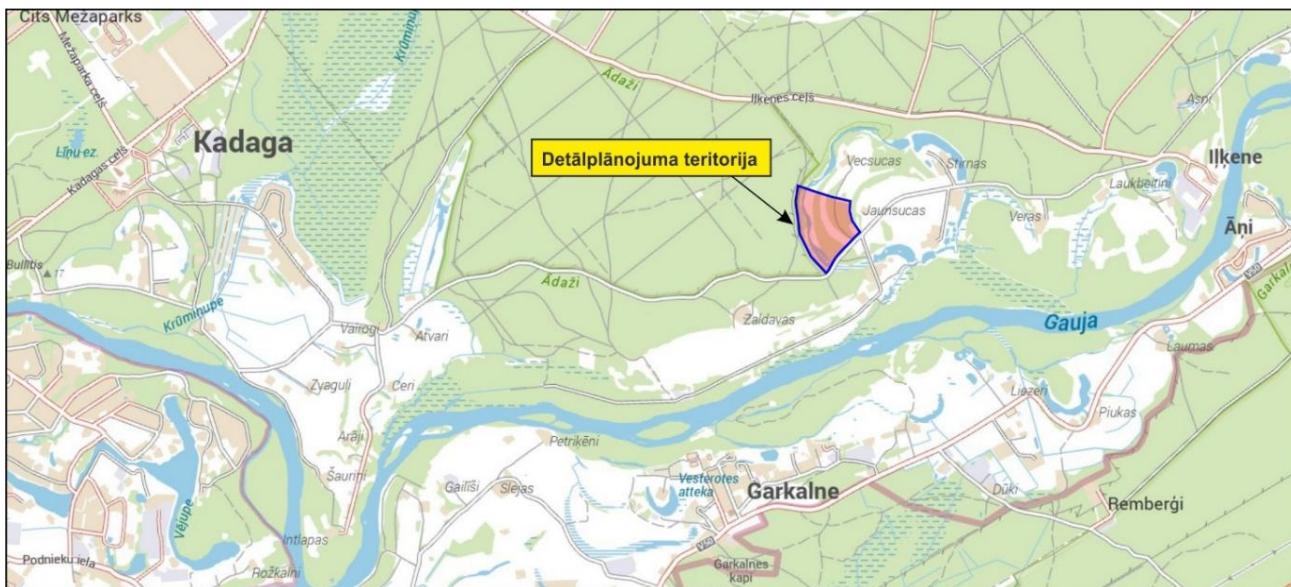
Detālplānojuma izstrādes uzdevumi jeb nosacījumi:

1. Projektā iekļaut aprakstu par plānoto darbību ietekmi uz apkārtējo ceļu infrastruktūru, smagā transporta pārvietošanās ceļiem, laiku, uzrādīt teritoriju apkalpojošā transporta plūsmas shēmu.
2. Izstrādājot detālplānojuma projekta ceļu tīklu ņemt vērā Ādažu novada teritorijas plānojuma TIAN punktus nr. 40., 44., 1058. un citus ar ceļu konfigurāciju saistītus nosacījumus.
3. Veikt paredzēto darbību hidroloģiskās ietekmes izvērtējumu uz blakus teritorijām.
4. Saskaņot ar zemes vienības ar kadastra apzīmējums 80440060003 piekļuves nodrošināšanas risinājumu.
5. Teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumos ietvert detālplānojuma īstenošanas kārtību, nosakot izbūves kārtas, detalizētas prasības inženierkomunikāciju tīkliem, ja tādi tiks veidoti, kā arī nepieciešamos pasākumus plānojamo teritoriju apkalpojošo ceļu izbūvei un uzlabošanai un detālplānojuma īstenošanas gaitā bojātā ceļu seguma atjaunošanai.

1.DETĀLPLĀNOJUMA TERITORIJAS ESOŠĀ IZMANTOŠANA

1.1.DETĀLPLĀNOJUMA TERITORIJAS NOVIETOJUMS

Detālplānojuma teritorija atrodas Ādažu novada, Ilķenes ciemā, Gaujas vecupes ielokā, aptuveni 480 m attālumā uz DR no Kadagas ciema (1.attēls). Detālplānojuma teritorija robežojas ar militāro poligonu “Ādaži” un aizsargājamo ainavu apvidu “Ādaži”, kā arī detālplānojuma teritorija pilnībā atrodas Ādažu militārā aviācijas poligona zonā.

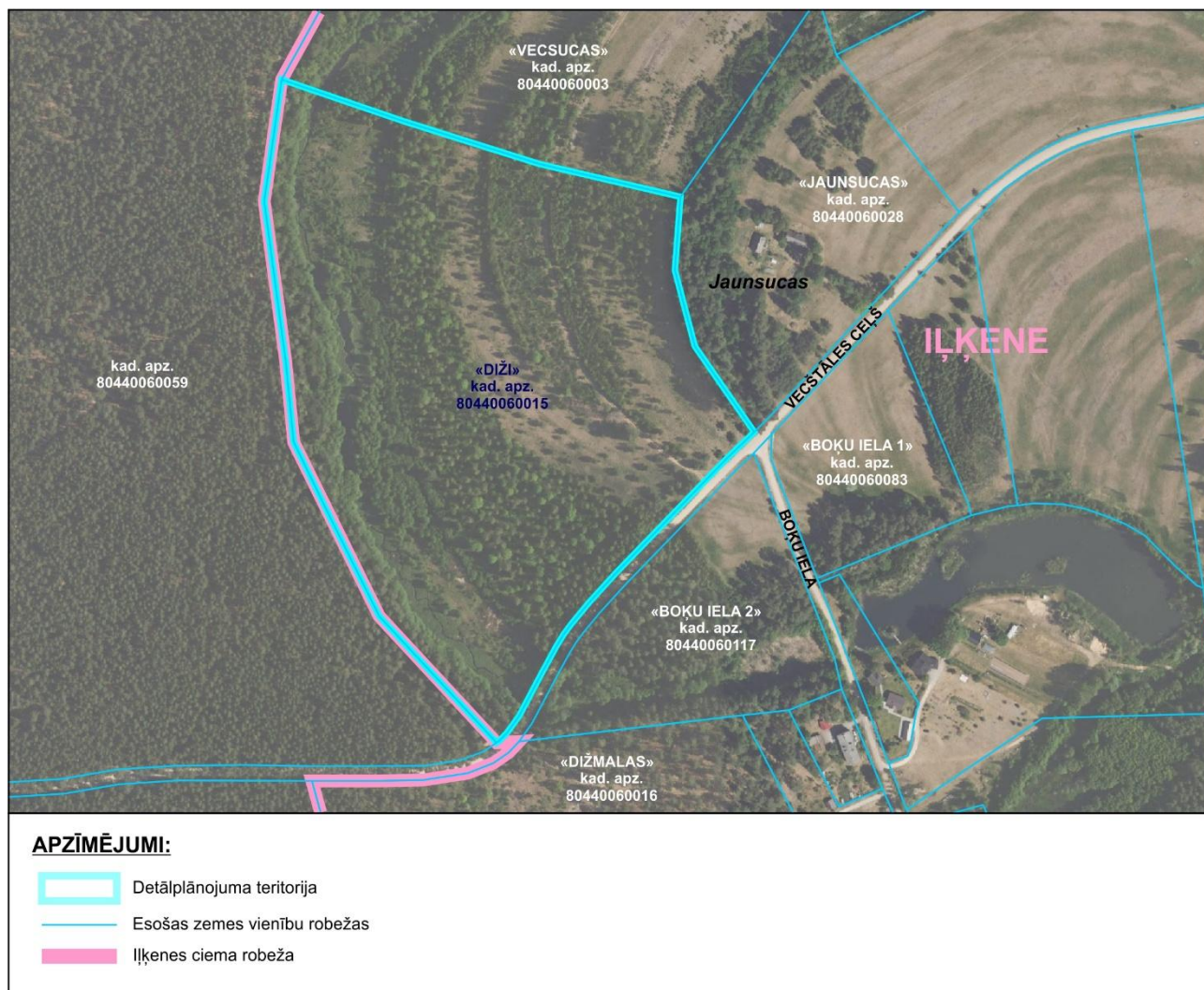
1.attēls. Detālplānojuma teritorijas novietojums (attēla izveidē izmantota SIA “Jāņa sēta” karte)

1.2.PLATĪBA UN ROBEŽA

Detālplānojuma robeža - nekustamā īpašuma "Diži", Ilķenē (kadastra Nr.80440060015) zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 80440060015 robežas (2.attēls). Detālplānojuma teritorijas platība – 12,69 ha, juridiskai personai piederošs nekustamais īpašums.

Detālplānojuma teritorija robežojas ar (2.attēls):

- nekustamo īpašumu ar kadastra Nr.80440050053 zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 80440060059, piederība – valsts, platība – 243,67 ha, atrodas AAA "Ādaži";
- nekustamo īpašumu "Vecstāles ceļš" (kadastra Nr.80440050111), zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 80440060058, piederība – pašvaldība, pašvaldības ceļš;
- nekustamā īpašuma "Jaunsucas" (kadastra Nr. 80440060028) zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 80440060028, piederība – fiziska persona, platība – 4,16 ha, uz zemes vienības atrodas būves;
- nekustamā īpašuma "Vecsucas" (kadastra Nr. 80440060003) zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 80440060003, piederība – fiziska persona, platība – 16 ha, uz zemes vienības atrodas būves;
- nekustamā īpašuma "Dižlejas" (kadastra Nr.80440060103) zemes vienību Boķu iela 2 ar kadastra apzīmējumu 80440060117, piederība – fiziska persona, platība – 3,0548 ha, zemes vienība neapbūvēta.

2.attēls. Detālplānojuma teritorijas robeža

1.3. DETĀLPLĀNOJUMA TERITORIJAS ESOŠĀ IZMANTOŠANA

1.3.1. RELJEFS

Fiziski ģeogrāfiski teritorija atrodas Viduslavijas zemienē, teritorijā, kas atrodas starp Rīgavas un Ropažu līdzenumiem. Detālplānojuma teritorijā ir vienmērīgs reljefs, kas iedalāms divās daļās – austrumu un rietumu daļa ir relatīvi līdzena, taču teritorija centra virzienā no D uz Z šķērso šaura josla (senais upes krasts), kur strauji krīt reljefs rietumu virzienā. Absolūtās augstuma atzīmes ir robežās no +4,2 m v.j.l. rietumu daļā vietās, kas ir brīvas no dūņām, līdz 8,6 m v.j.l. atsevišķos punktos teritorijas līdzenajā austrumu daļā.

1.3.2. ZEMES LIETOJUMA VEIDI

Saskaņā ar kadastra informācijas sistēmas portāla kadastrs.lv datiem zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 80440060015 platības sadalījums pa zemes lietojuma veidiem ir sekojošs:

- 4,59 ha lauksaimniecībā izmantojama zeme, t.sk. aramzemes platība – 4,05 ha, pļavu platība – 0,54 ha,
- 5,38 ha meža zeme (meža inventarizācijas gads – 2006.gads, inventarizācija derīga līdz 2026.gadam),
- 1,36 ha purvu platība,
- 1,18 ha zeme zem ūdeņiem,
- 0,1 ha zeme zem ceļiem,
- 0,08 ha pārējās zemes.

Zemes virsmu detālplānojuma lielākajā daļā klāj jaunaudzes un krūmāji – austrumu daļā vairāk jauktu koku jaunaudze, savukārt rietumu daļā lapu koku jaunaudzes, krūmāji un purvaini mitrājs.

Zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 80440060015 nekustamā īpašuma lietošanas mērķis ir Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (kods 0101) – 4,59 ha un Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība (kods 0201) – 8,1 ha.

1.3.3. HIDROLOĢISKIE APSTĀKĻI

Teritorija atrodas Gaujas upes sateces baseinā (Gauja atrodas 0,5 km attālumā no detālplānojuma teritorijas). Teritorijas R puse atrodas Gaujas vecupes teritorijā, kur vēl šaurā joslā ir vietas, kur nav izveidojies dūņu slānis un dažkārt vēl vērojams tekošs ūdens. Teritorijas hidroģeoloģiskie apstākļi ir samērā vienkārši – gruntsūdens ir piesaistīts aluviālajiem smilts slāņiem un veido pastāvīgu pazemes ūdens horizontu. Gruntsūdens virsma teritorijā ir praktiski līdzena, taču maz izteikta gruntsūdens plūsma vērojama dienvidu, dienvidaustrumu jeb Gaujas upes ielejas virzienā. Gruntsūdens piemērīšanas periodā teritorijā valdīja hidroģeoloģiskie un meteoroloģiskie apstākļi, kas pielīdzināmi normālam gada vidējam hidroģeoloģiskajam režīmam, līdz ar to var prognozēt, ka piemērītais gruntsūdens līmenis var būt par ~0,5-1,0 m augstāks par piemērīto atkušņu un palu periodos, savukārt ņemot vērā teritorijas izvietojumu un reljefu, gruntsūdens līmeņa pazemināšanās zemāk par izpēti laikā piemērīto nav sagaidāma.

Gaujas vecupes virsūdeņi un atmosfēras nokrišņu ūdeņi no detālplānojuma teritorijas tiek novadīti pa caurteku zemes vienības dienvidu stūrī. Caurteka izveidota zem pašvaldības ceļa "Vecstāles ceļš" un tās diametrs ir 120 cm. Šāda caurteka pie esošā garenkrituma un garuma spēj novadīt līdz 5 m³/sek.

1.3.4. DABAS UN KULTŪRVĒSTURISKĀS VĒRTĪBAS

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā "OZOLS"¹ pieejamo informāciju, detālplānojuma teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, mikroliegumi un īpaši aizsargājamo sugu atradnes. Detālplānojuma teritorijā ir reģistrēts Eiropas Savienības (ES) nozīmes prioritārais biotops 9180* Nogāžu un gravu meži (ID 353195). Biotops reģistrēts 2017.gadā, tā reģistrācijas anketā norādīts, ka biotopa poligonā fiksēts ES nozīmes prioritārā biotopa 9080* Staignāju meži ieslēgums (abi biotopi iekļauti Ministru kabineta 2017.gada 20.jūnija noteikumos Nr.350 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu") (3.attēls).

Biotops 9180* Nogāžu un gravu meži reģistrēts arī detālplānojuma teritorijai blakus (ID 353378), zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 80440060003, kur tā aizsardzībai ir izveidots mikroliegums (ID 184378; ML kods 2468), atbilstoši Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumiem Nr.940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu". Arī šajā biotopa poligona reģistrācijas anketā norādīts, ka biotopa poligonā fiksēts arī prioritārā biotopa 9080* Staignāju meži ieslēgums. ES biotopa 9180* Nogāžu un gravu meži teritorijā atrodas potenciāls dižkoks (koks, kura stumbra apkārtmērs ir 90% un vairāk no valsts nozīmes dižkoka stumbra apkārtmēra un šis koks tuvākā nākotnē var sasniegt dižkoka parametrus) – priede (ID 355858).

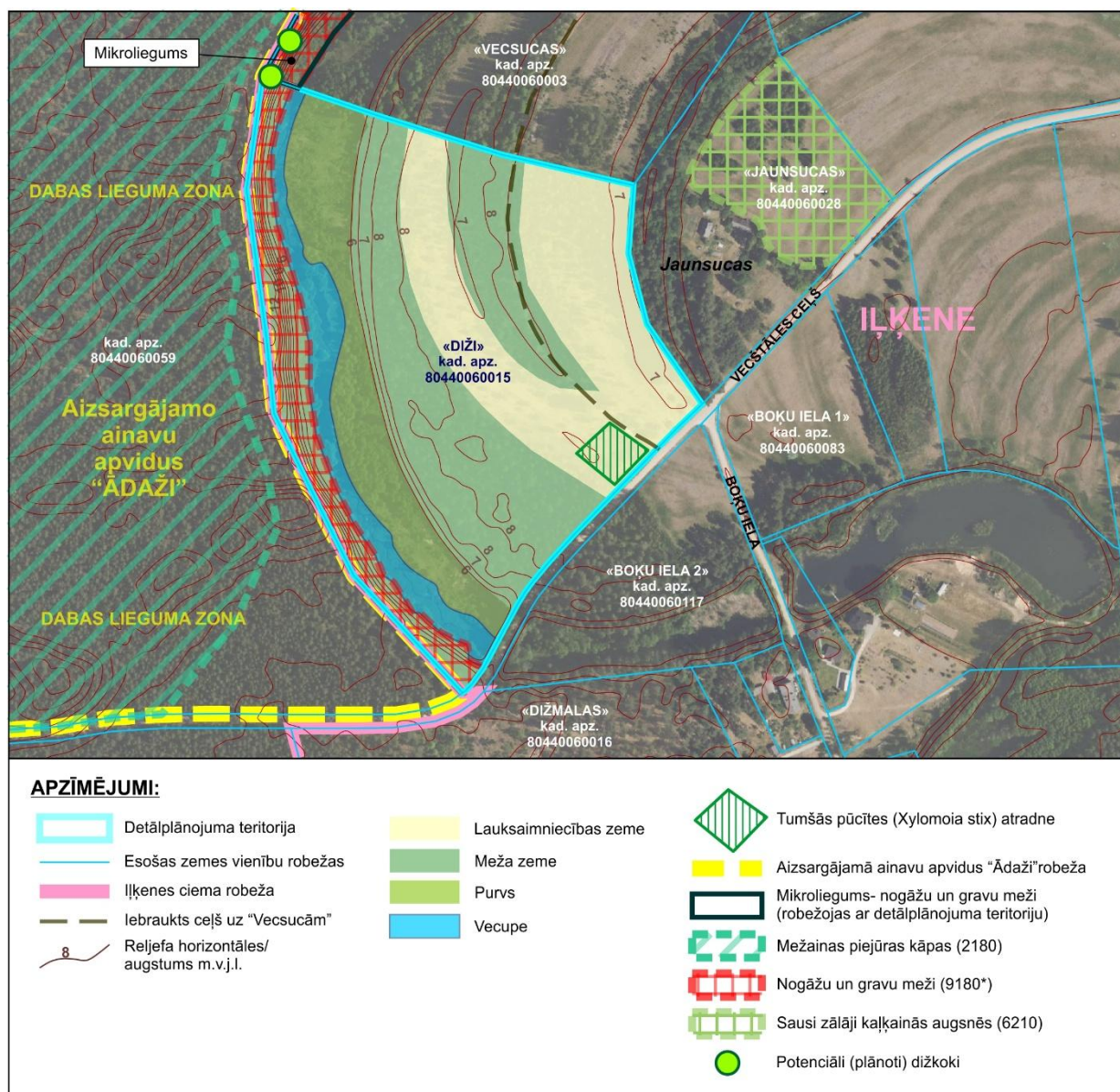
Detālplānojuma teritorija R pusē robežojas ar ES nozīmes biotopu 2180 Mežainas piejūras kāpas (ID 229785) un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju AAA "Ādaži" (Natura 2000 teritorija) (3.attēls). AAA "Ādaži" teritorijas daļā, kas robežojas ar detālplānojuma teritoriju ir noteikta funkcionālā zona – dabas lieguma zona, kas izveidota, lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo sugu, to dzīvotņu un īpaši aizsargājamo mežu un purvu biotopu aizsardzību. AAA "Ādaži", izveidots, lai nodrošinātu labvēlīgu aizsardzības stāvokli Latvijas un ES nozīmes biotopiem un aizsargājamām sugām. AAA "Ādaži" ir viena no lielākajām atradnēm Latvijā arī vairākām bezmugurkaulnieku sugām – garlūpas racējlapsenei *Bembix rostrata*, raibspārnu slitājsisenim *Oedipoda coerulescens* un lielajam dižkoksngrauzim *Ergates faber*.

Sugu grupas bezmugurkaulnieki eksperts V.Spungis apsekojot detālplānojuma teritoriju konstatēja tumšo pūcīti *Xylomoia stix*, kas ir iekļauta īpaši aizsargājamo sugu sarakstā. Tumšās pūcītes populācijas stāvoklis Latvijā ir vērtējams kā labvēlīgs. Gaujas palienēs ir bagātīgas pūcītes populācijas. Konkrētā atradne detālplānojuma teritorijā būtisku papildinājumu tumšās pūcītes populācijai nesniedz.

Savukārt sugu un biotopu eksperte A.Bojāre veicot apsekojumu dabā, bez DDPS "Ozols" minētajiem biotopiem, citas bioloģiskās daudzveidības un ainavas saglabāšanai nozīmīgas vērtības nav konstatējusi.

Detālplānojuma teritorijai tuvākā apkārtnē nav ne valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi, ne vietējas nozīmes kultūrvēsturiskas teritorijas.

¹ <https://ozols.gov.lv/ozols/> (dati skatīti 12.11.2024.)

3.attēls. Esošā detālplānojuma teritorijas izmantošana un dabas vērtības teritorijā un tai pieguļošajā teritorijā

1.4.ESOŠĀ TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA

Detālplānojuma teritorija D daļā robežojas ar pašvaldības ceļu "Vecstāles ceļš" (PC42), kas tālāk savienojas ar pašvaldības ceļu "Kadagas ceļš" un ceļu "Iļķenes ceļš", kas pievienojas pie valsts galvenā autoceļa A1 Rīga (Baltezers)-Igaunijas robeža (Ainaži). Spēkā esošajā Ādažu novada teritorijas plānojumā "Vecstāles ceļam" noteikta kategorija – maģistrālas nozīmes savienojošs ceļš, sarkanās līnijas platums – 16 m.

Saskaņā ar Ādažu novada Attīstības programmas 2021.-2027.gadam Investīciju plānā pieejamo informāciju "Vecstāles ceļš" no "Kadagas ceļa" līdz "Iļķenes ceļam" (8,8 km garumā) ir veikti atjaunošanas darbi² - veikta ceļa daļēja pārbūve un izbūvēts dubultās virsmas segums. 2025.gada 21.oktobrī Ministru kabinets apstiprināja finansējuma piešķiršanu Ādažu novada pašvaldībai no Aizsardzības ministrijas budžeta. Finansējums paredzēts

² Uzraudzības ziņojums 2.pielikums "Investīciju plāna izpilde" (27.03.2025.), Ādažu novada pašvaldība

“Vecštāles ceļa” seguma pastiprināšanai, lai to varētu droši izmantot smagie transportlīdzekļi, kuru kopējā masa pārsniedz 18 tonnas.

No detālplānojuma teritorijas Z virzienā atrodas “Iļķenes ceļš”, kurš saskaņā ar Ministru kabineta 2025.gada 14.oktobra rīkojumu Nr.659 ir pārņemts bez atlīdzības valsts īpašumā un nodots Aizsardzības ministrijas valdījumā. Šis ceļš ikdienā tiek lietots arī militārā poligona “Ādaži” saimnieciskām un militārām vajadzībām. Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs (turpmāk – Centrs) savos nosacījumos Nr.NOS/2024-9045 (izdoti 10.12.2024.) “*Par papildus informāciju detālplānojuma izstrādei nekustamajam īpašumam “Diži”, Ādažu nov.*” informē, ka Centrs ir saņēmis Nacionālo bruņoto spēku Sauszemes spēku mehanizētās kājnieku brigādes viedokli un lūdz to ņemt vērā detālplānojuma izstrādē, ka nav atbalstāma derīgo izrakteņu izvešana pa Iļķenes ceļu, kas ikdienā tiek lietots militārā poligona “Ādaži” saimnieciskām un militārām vajadzībām. Saskaņā ar Ādažu novada Attīstības programmas 2021.-2027.gadam Investīciju plānā pieejamo informāciju ir plānots veikt “Iļķenes ceļa” atjaunošanu, laika posmā no 2023.-2027.gadam, kā atbildīgais par šī projekta īstenošanu (sadarbības partneris) ir minēta Aizsardzības ministrija, pasākums vēl nav īstenots³.

Iļķenes ciemā nav izbūvētas gājēju ietves vai velo ceļi, kā arī ciemā nav ielu apgaismojums.

No pašvaldības ceļa “Vecštāles ceļš” uz detālplānojuma teritoriju ir ierīkota viena nobrauktuve. Detālplānojuma teritoriju šķērso dabā iebraukts ceļš jeb servitūta ceļš, lai nokļūtu uz nekustamo īpašumu “Vecsucās” (3.attēls). Detālplānojuma teritorijas R pusē nelielā daļā nekustamo īpašumu “Diži” šķērso vēl viens servitūta ceļš (skatīt Grafiskās daļas karti).

1.5.MELIORĀCIJA UN INŽENIERTĪKLI

Nekustamā īpašuma “Diži” zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 80440060015 nav meliorācijas kadastra informācijas sistēmā reģistrētu meliorācijas sistēmu⁴.

Izstrādājamā detālplānojuma aptverošajā teritorijā atrodas AS "Sadales tīkls" piederošie elektroapgādes objekti (0,23–20 kV) elektropārvades līnijas, a./st., TP u.c. elektroietaisies⁵.

Detālplānojuma teritorijā nav izbūvēti citi centralizētie inženiertīkli.

1.6.ESOŠĀS AIZSARGJOSLAS UN APGRŪTINĀJUMI

Saskaņā ar kadastra informācijas sistēmas portāla kadastrs.lv un Zemes robežu plāna datiem zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 80440060015 ir noteikti šādi apgrūtinājumi⁶, kas precizēti izstrādājot detālplānojumu:

- ūdensteces aizsargjoslas teritorija (tips 110201) – 0,28 ha. Šī aizsargjosla vairs neskar nekustamo īpašumu “Diži”, jo īpašums atrodas apdzīvotā vietā Iļķenes ciems. Aizsargjoslu likums virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas platumu atšķirīgi nosaka lauku apvidū un apdzīvotā vietā;
- ceļa servitūta teritorija (tips 7315030100) – 0,09 ha;
- ceļa servitūta teritorija (tips 7315030100) – 0,01 ha.

Detālplānojuma teritorija robežojas ar militāro poligonu “Ādaži”, līdz ar to daļēji atrodas arī tā ekspluatācijas aizsargjoslā⁷. Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu - aizsargjoslās ap valsts aizsardzības objektiem ir aizliegta saimnieciskā darbība, jebkāda veida būvniecība (tai skaitā pagaidu būvju uzstādīšana), teritorijas izmantošanas

³ Uzraudzības ziņojums 2.pielikums “Investīciju plāna izpilde” (27.03.2025.), Ādažu novada pašvaldība

⁴ VSIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Zemgales reģiona meliorācijas nodaļa 14.11.2024. nosacījumos Nr.Z-1-9.3/1804 minēts, ka nekustamā īpašumā nav meliorācijas kadastra informācijas sistēmā reģistrētu meliorācijas sistēmu

⁵ AS “Sadales tīkli” 25.10.2024. nosacījumi

⁶ Nekustamā īpašuma lietošanas tiesību apgrūtinājumi noteikti 2005.gadā

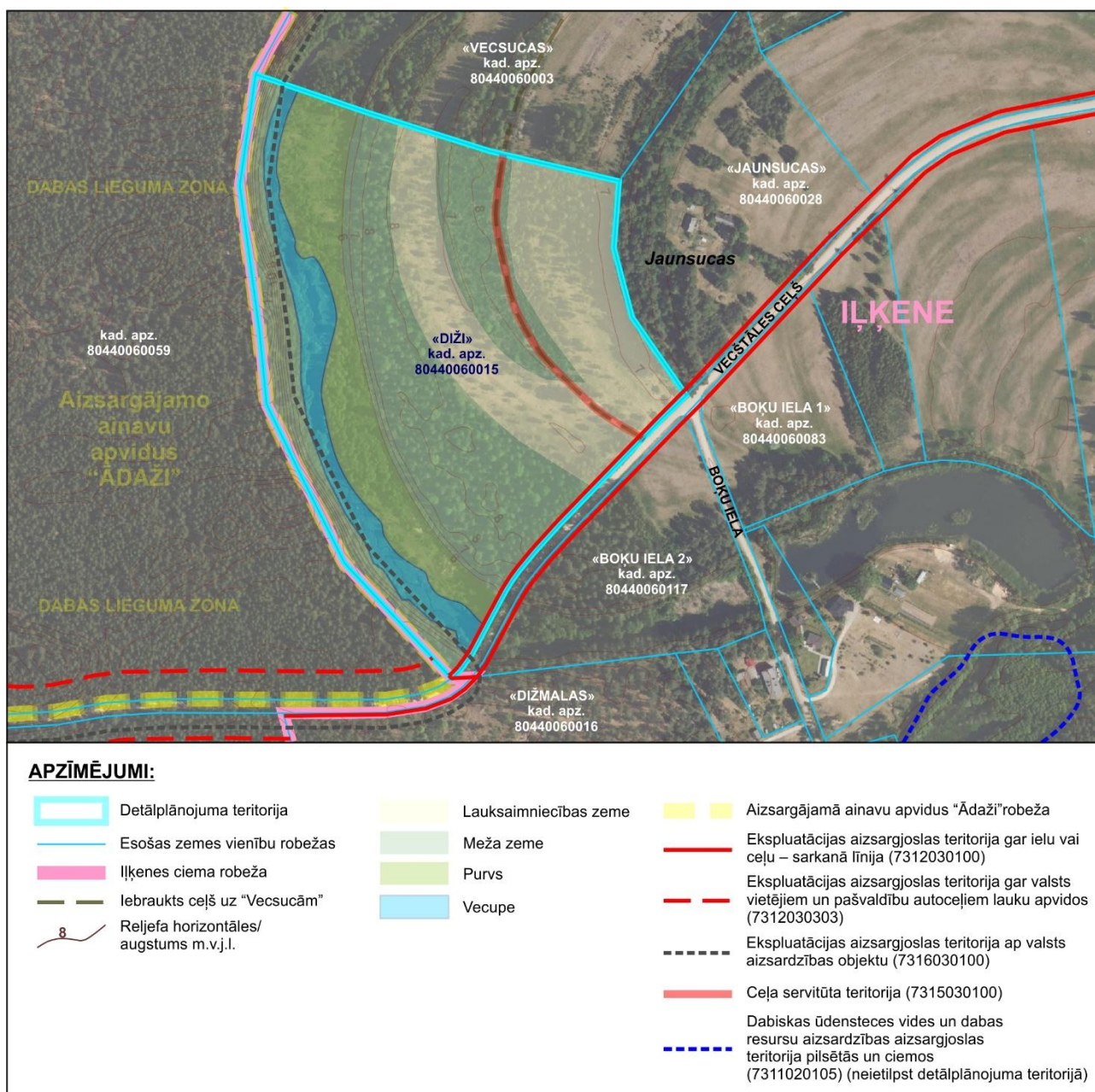
⁷ Ministru kabineta 27.06.2006. noteikumu Nr.508 “Noteikumi par aizsargjoslām ap valsts aizsardzības objektiem un šo aizsargjoslu platumu” 2.29. punkts.

veida maiņa teritorijas plānošanas dokumentos, kā arī citas darbības bez saskaņošanas ar valsts aizsardzības objekta valdītāju.

Detālpārplānojuma teritorija pilnībā atrodas Ādažu militārā aviācijas poligona zonā, kas noteikta, pamatojoties uz likumu "Par aviāciju". Minētajā zonā ir noteikta prasība pirms potenciāli bīstama objekta būvēšanas, ierīkošanas vai izvietojšanas saņemt Aizsardzības ministrijas atļauju⁸. Šāda saskaņošana cita starpā nepieciešama, veicot tādu objektu ierīkošanu, kas var veicināt putnu masveidīgu pulcēšanos (pastāvīgs barības avots un ligzdošanas vietas).

Esošās aizsargjoslas un apgrūtinājumi attēloti detālpārplānojuma Grafiskās daļas kartē "Detālpārplānojuma teritorijas funkcionālais zonējums" un 4.attēlā.

⁸ Ministru kabineta 29.09.2015. noteikumu Nr.542 "Kārtība, kādā pieprasa un saņem Aizsardzības ministrijas atļauju būvēt, ierīkot un izvietot konkrētu militāro lidlauku un militārās aviācijas poligonu darbības drošībai potenciāli bīstamus objektus un veic to uzskaiti" 2.2. punkts un 2.pielikums

4.attēls. Esošās aizsargjoslas, kas skar detālplānojuma teritoriju

1.7.BLAKUS TERITORIJU ESOŠĀ UN PLĀNOTĀ IZMANTOŠANA

Detālplānojuma teritorija atrodas Iļķenes ciema R daļā, samērā mazapdzīvotā ciema teritorijā, ciemā vēl nav izveidojusies blīva apbūve. Iļķene saskaņā ar Ādažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteikto attīstības centru iedalījumu ir nodefinēta kā lauku apdzīvojama mazais ciems. Lai nodrošinātu pamatpakalpojumu pieejamību pēc iespējas tuvāk iedzīvotāju dzīvesvietai un veicinātu tehniskās infrastruktūras un uzņēmējdarbības attīstību, kā lauku apdzīvojuma centri plānoti attīstīt desmit ciemi, t.sk. Iļķene. Iļķenes ciems atrodas Ādažu novada Austrumu pusē, aptuveni 10 km attālumā no Ādažu pilsētas centra.

DR virzienā aptuveni 480 m attālumā no detālplānojuma teritorijas atrodas Kadaga.

Detālplānojuma teritorija R pusē robežojas ar militāro poligonu "Ādaži", kur spēkā esošajā Ādažu novada teritorijas plānojumā noteikts funkcionālais zonējums Mežu teritorija (M1) īpaši aizsargājamā dabas teritorijā un teritorija ar īpašiem noteikumiem – Ādažu militārā poligona teritorija (TIN1).

Z un A pusē teritorija robežojas ar lauksaimniecības teritorijām, kur atrodas divas viensētas “Jaunsucas” un “Vecsucas”. Lai nokļūtu uz nekustamo īpašumu “Vecsucas” ir jāpārvietojas pa servitūta ceļu nekustamā īpašuma “Diži” teritorijā.

D pusē no detālplānojuma teritorijas aiz pašvaldības ceļa “Vecštāles ceļš” teritoriju attīstība plānota kā Jauktas centra attīstības teritorija (JC1), kurā atļauta dzīvojamā un publiskā apbūve, bet nav atļauta vieglās ražošanas apbūve, Dabas un apstādījumu teritorija (DA), kurā atļauta publiskā ārtelpa ar labiekārtojumu un bez labiekārtojuma un atsevišķi publiskās apbūves teritorijas izmantošanas veidi, kas atļauti veicot būvniecības ieceres publisko apspriešanu, dzīvojamā apbūve - Savrupmāju apbūves teritorija (DzS1), kas noteikta, lai nodrošinātu mājokļa funkciju savrupam dzīvesveidam, paredzot atbilstošu infrastruktūru, un kuras galvenais izmantošanas veids ir savrupmāju apbūve upēm un ezeriem piegulošā vai ar mežu klātā teritorijā un esoša un plānota Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM) (5.attēls). Esošajā situācijā dabā šīs teritorijas ir neapbūvētas, izņemot zemes vienību Boķu ielā 6 uz kuras atrodas daudzdzīvokļu dzīvojamā ēka.

2.DETĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMU APRAKSTS UN PAMATOJUMS

2.1.ĀDAŽU NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMĀ NOTEIKTAIS DETĀLPLĀNOJUMA TERITORIJAS FUNKCIONĀLAIS ZONĒJUMS

Saskaņā ar Ādažu novada domes 2018.gada 27.marta saistošo noteikumu Nr.7 “Ādažu novada teritorijas plānojuma grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”⁹ zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 80440060015 noteiktas šādas funkcionālās zonas – Lauksaimniecības teritorija (L), Mežu teritorija (M), Ūdeņu teritorija (Ū) un Transporta infrastruktūras teritorija (TR) (5.attēls).

Saskaņā ar Ādažu novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem **Lauksaimniecības teritorijā (L)** kā teritorijas papildizmantošanas veids ir atļauta derīgo izrakteņu ieguve (13004): veicot zemes lietošanas kategorijas maiņu. Derīgo izrakteņu ieguve Lauksaimniecības teritorijā (L) atļauta atsevišķā zemes vienībā un pamatojama ar detālplānojumu.

Mežu teritorijā (M) kā papildizmantošana ir atļauta derīgo izrakteņu ieguve (13004): veicot zemes atmežošanu. Mežu teritorijā (M) derīgo izrakteņu ieguves gadījumā noteikts, ka jāievēro Rūpnieciskās apbūves teritorija (R3) (derīgo izrakteņu ieguves karjeru) teritoriju noteikumi. Rūpnieciskās apbūves teritorija (R3) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu derīgo izrakteņu ieguves darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru.

Spēkā esošajā Ādažu novada teritorijas plānojumā funkcionālajās zonās Lauksaimniecības teritorija (L) un Mežu teritorija (M) kā teritorijas izmantošanas veids nav noteikta ūdenssaimnieciska izmantošana¹⁰, kas savukārt ir noteikts MK 30.04.2013. noteikumos Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”. Laikā, kad tika apstiprināts Ādažu novada teritorijas plānojums un izdoti saistošie noteikumi ārējais normatīvais akts, t.i., MK 30.04.2013. noteikumi Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” neparedzēja, ka Lauksaimniecības teritorijā (L) un Mežu teritorijā (M) ir atļauta ūdenssaimnieciska izmantošana. Šīs teritorijas izmantošanas veids normatīvajā aktā tika iekļauts 2020.gada 13.oktobra grozījumos Nr.630 Lauksaimniecības teritorijā, bet Mežu teritorijā (M) 2024.gada 12.novembra grozījumos Nr.711.

Funkcionālā zona **Ūdeņu teritorija (Ū)** ir noteikta detālplānojuma teritoriju šķērsojošajai Gaujas vecupei. Ūdeņu teritorijā (Ū) kā galvenā izmantošana ir ūdenssaimnieciska izmantošana u.c. izmantošanas veidi, bet papildizmantošana ir atļauta derīgo izrakteņu ieguve.

⁹ https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document_11127

¹⁰ Ūdenssaimnieciska izmantošana - dabiskas vai mākslīgas izcelsmes akvatorijas, tai skaitā kanāli un dīķi (uz zemes ierīkotas, mākslīgi raktas ūdenstilpes, kas var būt ierobežotas ar dambjiem vai aizsprostiem), kuras tiek izmantotas zivsaimniecībai, zvejniecībai, enerģētikai, rekreācijai un citiem ūdenssaimniecības veidiem.

Funkcionālā zona **Transporta infrastruktūras teritorija (TR)** detālplānojuma teritoriju skar "Vecštāles ceļš" sarkanās līnijas platumā.

Ādažu novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikts, ka, ja **virszemes ūdensobjekta (arī dīķa)** tīrīšana, padziļināšana vai ierīkošana, atbilst kādam no šiem kritērijiem: virszemes ūdensobjektu tīra, padziļina vai ierīko derīgo izrakteņu atradnes teritorijā¹¹ un/vai virszemes ūdensobjekta ierīkošanas projekta īstenošanas gaitā paredzēts iegūt vairāk par 20 000 m³ derīgo izrakteņu¹², tad uz visiem iepriekš uzskaitītajiem darbiem attiecas normatīvo aktu prasības zemes dzīļu ieguves jomā.

Ādažu novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 3.8.apakšnodaļā noteiktas Prasības dīķu, meliorācijas novadgrāvju un citu mākslīgo ūdenskrātuvju ierīkošanai.

Ādažu novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktas prasības Derīgo izrakteņu ieguvei (3.6.apakšnodaļā):

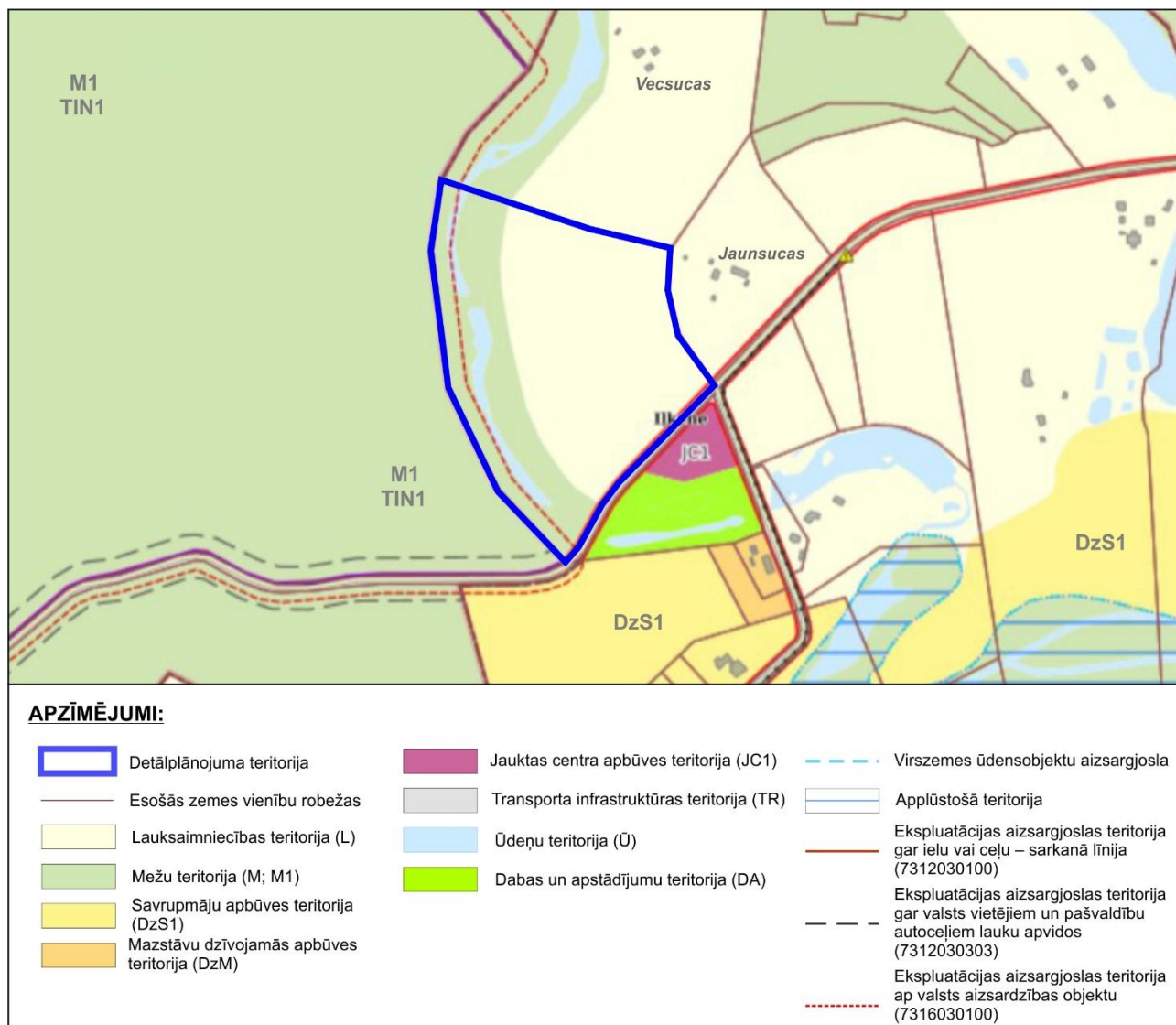
- derīgo izrakteņu ieguvi drīkst veikt atbilstoši normatīvo aktu prasībām zemes dzīļu ieguves jomā, saskaņojot darbību ar kompetentajām valsts uzraudzības iestādēm un pašvaldību;
- derīgo izrakteņu ieguve normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, atļauta funkcionālajās zonās Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R1, R3), Mežu teritorijā (M), Lauksaimniecības teritorijā (L) un Ūdeņu teritorijā (Ū);
- derīgo izrakteņu ieguve nav atļauta kultūras pieminekļu teritorijās. Īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās (ĪADT) derīgo izrakteņu ieguve pieļaujama tikai tādā gadījumā, ja to pieļauj spēkā esošie īpaši aizsargājamo dabas teritoriju normatīvie akti;
- paredzētās darbības - derīgo izrakteņu ieguves ietekmes uz vidi novērtējums veicams normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos pēc iespējas agrākā derīgo izrakteņu ieguves plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā;
- plānojot jaunus derīgo izrakteņu ieguves karjerus, īpaša uzmanība jāpievērš pasākumiem, kas ierobežo trokšņa un putekļu izplatību dzīvojamo māju tuvumā, lai mazinātu negatīvo ietekmi uz vidi;
- ja licences laukuma robeža sakrīt ar zemes īpašuma robežu, projektā paredz drošības zonu, kas nodrošina, ka ieguvi neveic joslā, kas nav mazāka par 50% no izstrādes kāples augstuma, līdz ieguves vietai piegulošajiem zemes īpašumiem;
- derīgo izrakteņu karjera izstrādātājam jāuztur kārtībā derīgo izrakteņu transportēšanā izmantojamie ceļi, neatkarīgi no īpašuma piederības, kā arī jāvienojas par pašvaldības un privāto ceļu izmantošanu, to saskaņojot to ar Pašvaldību. Stingri jāievēro drošības pasākumi un jāierobežo nepiederošu personu iekļūšanu teritorijā;
- gadījumā, ja derīgo izrakteņu ieguves teritorijā atrodas jebkādi inženiertehniskās apgādes tīkli vai objekti vai derīgo izrakteņu transportēšanai nepieciešama jaunu ceļu ierīkošana vai esošo ceļu pārbūve šķērsojot inženiertīklus, karjera izstrādātājam sava darbība ir jāsavieno ar attiecīgās komunikācijas/u īpašnieku/iem;
- lai novērstu draudus vides un apkārtējo iedzīvotāju dzīves kvalitātes pasliktināšanai, kā arī sekmētu ieguves vietas iekļaušanos ainavā, pēc derīgo izrakteņu karjera ekspluatācijas beigām, derīgo izrakteņu ieguvējam ir jāveic karjera teritorijas rekultivācija saskaņā ar projektu, kā arī jāsakārto karjeru izstrādes laikā bojātā infrastruktūra - piebraucamie ceļi u.c. Karjera rekultivācija jāveic 2 gadu laikā pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas¹³.

¹¹ Saskaņā ar Zemes dzīļu informācijas sistēmas datiem teritorijā ir izpētīta smilts atradne "Diži".

¹² Saskaņā ar likumu Par zemes dzīlēm 11.1.panta 3.daļas 2.punkts nosaka: viena vai vairāku virszemes ūdensobjektu ierīkošanas gaitā paredzēts iegūt šā likuma pielikumā minētos derīgos izrakteņus vairāk nekā 10 000 kubikmetru apjomā.

¹³ Saskaņā ar MK 21.08.2012. noteikumu Nr.570 "Derīgo izrakteņu ieguves kārtība" 86.1 Rekultivāciju uzsāk viena gada laikā un pabeidz triju gadu laikā pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas. Rekultivāciju var veikt vienlaikus ar derīgo izrakteņu ieguvi. Ja tiek iegūti kristāliskā pamatklintāja ieži, rekultivāciju veic vienlaikus ar derīgo izrakteņu ieguvi.

Saskaņā ar MK 30.04.2013. noteikumiem Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" ūdenssaimnieciska izmantošana ir atļauta funkcionālās zonās – Mežu teritorija (M), Lauksaimniecības teritorija (L), Ūdeņu teritorija (Ū), Dabas un apstādījumu teritorija (DA), bet derīgo izrakteņu ieguve ir atļauta šādās funkcionālās zonās – Rūpnieciskās apbūves teritorija (R), Mežu teritorija (M), Lauksaimniecības teritorija (L) un Ūdeņu teritorija (Ū).

5.attēls. Detālpārplānojuma teritorija Ādažu novada teritorijas plānojumā¹⁴

2.2.DETĀLPĀRPLĀNOJUMA TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS IECERE

Detālpārplānojuma teritorijas attīstības iecere saistīta ar ūdenssaimniecības izmantošanu – ūdenstilpes (zivju dīķa) izveidi. SIA "Ādažu Industrija" vēlas attīstīt zivsaimniecības jomu nekustamā īpašuma "Diži" zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 80440060015, jo ģeogrāfiski un funkcionāli zemes vienība atbilst visām prasībām. Lai veiktu teritorijas attīstības plānoto ieceri, ir nepieciešams izveidot ūdenstilpi ar platību 5 ha, ievērojot Ādažu novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 3.8.apakšnodaļu Prasības dīķu, meliorācijas novadgrāvju un citu mākslīgo ūdenskrātuvju ierīkošanai:

¹⁴ Attēla izveidē izmantota Ādažu novada teritorijas plānojuma Grafiskās daļas karte "Ādažu novada funkcionālā zonējuma karte"

- 297. Ierīkojot dīkus un citas mākslīgās ūdenstilpes ar platību virs 0,5 ha ir jāizstrādā būvprojekts¹⁵ normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
- 298. Dīķa ar platību virs 0,5 ha iespējamās izbūves vietai, ja izbūvei paredzētā teritorija iepriekš nav izpētīta, ir jāveic šīs vietas ģeoloģiskā izpēte – detālplānojuma teritorijā ir veikta ģeoloģiskā izpēte;
- 299. Ja virszemes ūdensobjekta (arī dīķa) tīrīšana, padziļināšana vai ierīkošana atbilst kādam no šiem kritērijiem: virszemes ūdensobjektu tīra, padziļina vai ierīko derīgo izrakteņu atradnes teritorijā un/vai virszemes ūdensobjekta ierīkošanas projekta īstenošanas gaitā paredzēts iegūt vairāk par 20000 m³ derīgo izrakteņu, tad uz visiem iepriekš uzskaitītajiem darbiem attiecas normatīvo aktu prasības zemes dzīļu ieguves jomā;
- 302. Jaunveidojamās mākslīgās ūdenstilpes, tajā skaitā dīķi, nedrīkst atrasties tuvāk par 6 m kaimiņu zemes vienības robežas, izņemot gadījumus, kad saņemta kaimiņu zemes vienības īpašnieka rakstiska piekrišana;
- 304. Gadījumā, ja ierīkots dīķis 4 gadu laikā nav piepildījies ar ūdeni, jāveic teritorijas rekultivācija.

Ūdenstilpi plānots ierīkot funkcionālās zonās Lauksaimniecības teritorija (L) un Mežu teritorija (M) ārpus īpaši aizsargājamā biotopa teritorijas.

Ūdenstilpes izveides procesā tiks iegūti derīgie izrakteņi un šī darbība Lauksaimniecības teritorijā (L) saskaņā ar Ādažu novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 906.punktu pamatojama ar detālplānojumu.

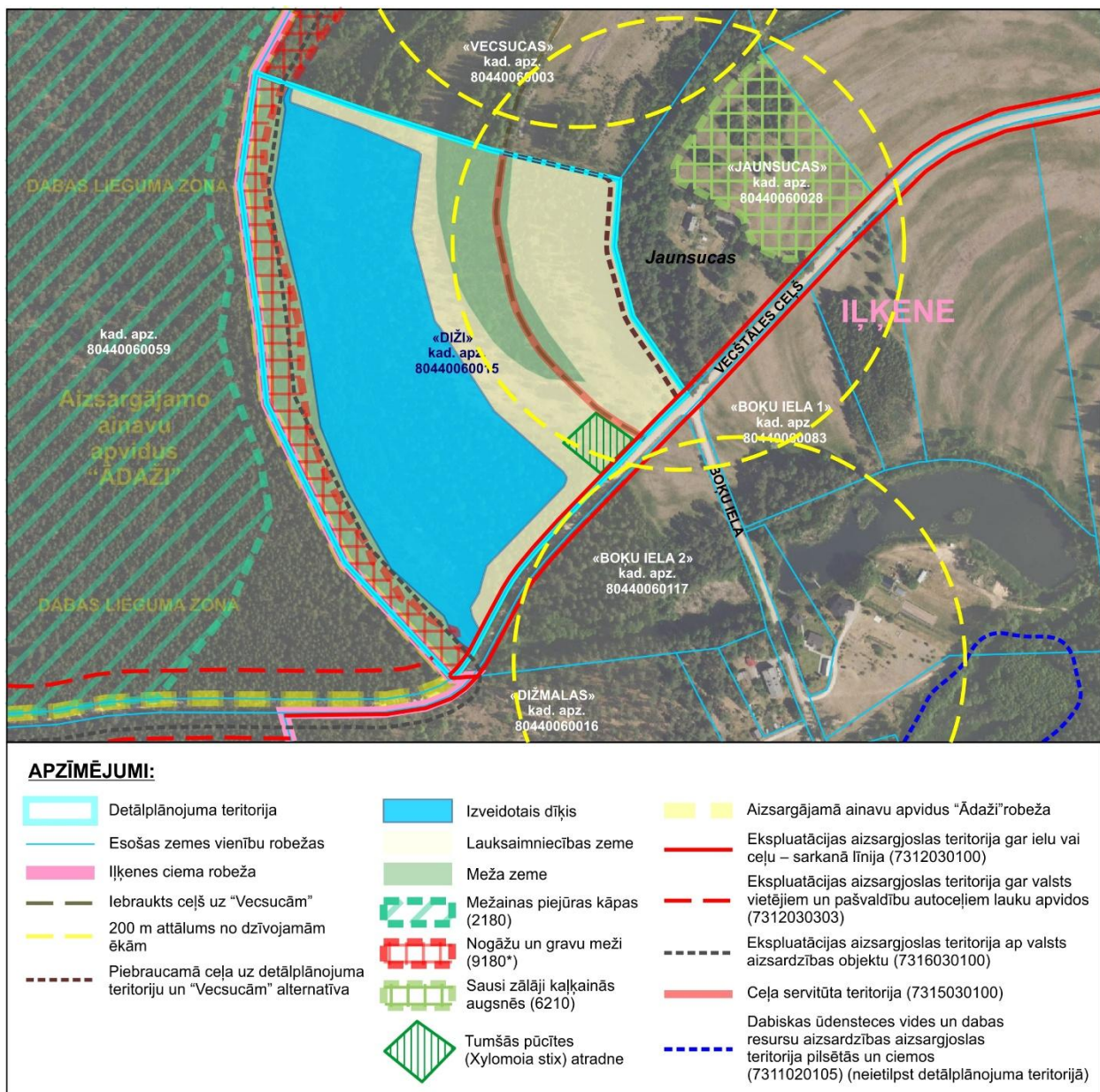
Plānotās darbības ietvaros ir nepieciešams veikt meža zemes atmežošanu ~3,13 ha platībā.

Ādažu novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikts, ka, ja virszemes ūdensobjekta (arī dīķa) tīrīšana, padziļināšana vai ierīkošana, atbilst kādam no šiem kritērijiem: virszemes ūdensobjektu tīra, padziļina vai ierīko derīgo izrakteņu atradnes teritorijā un/vai virszemes ūdensobjekta ierīkošanas projekta īstenošanas gaitā paredzēts iegūt vairāk par 20 000 m³ derīgo izrakteņu, tad uz visiem iepriekš uzskaitītajiem darbiem attiecas normatīvo aktu prasības zemes dzīļu ieguves jomā.

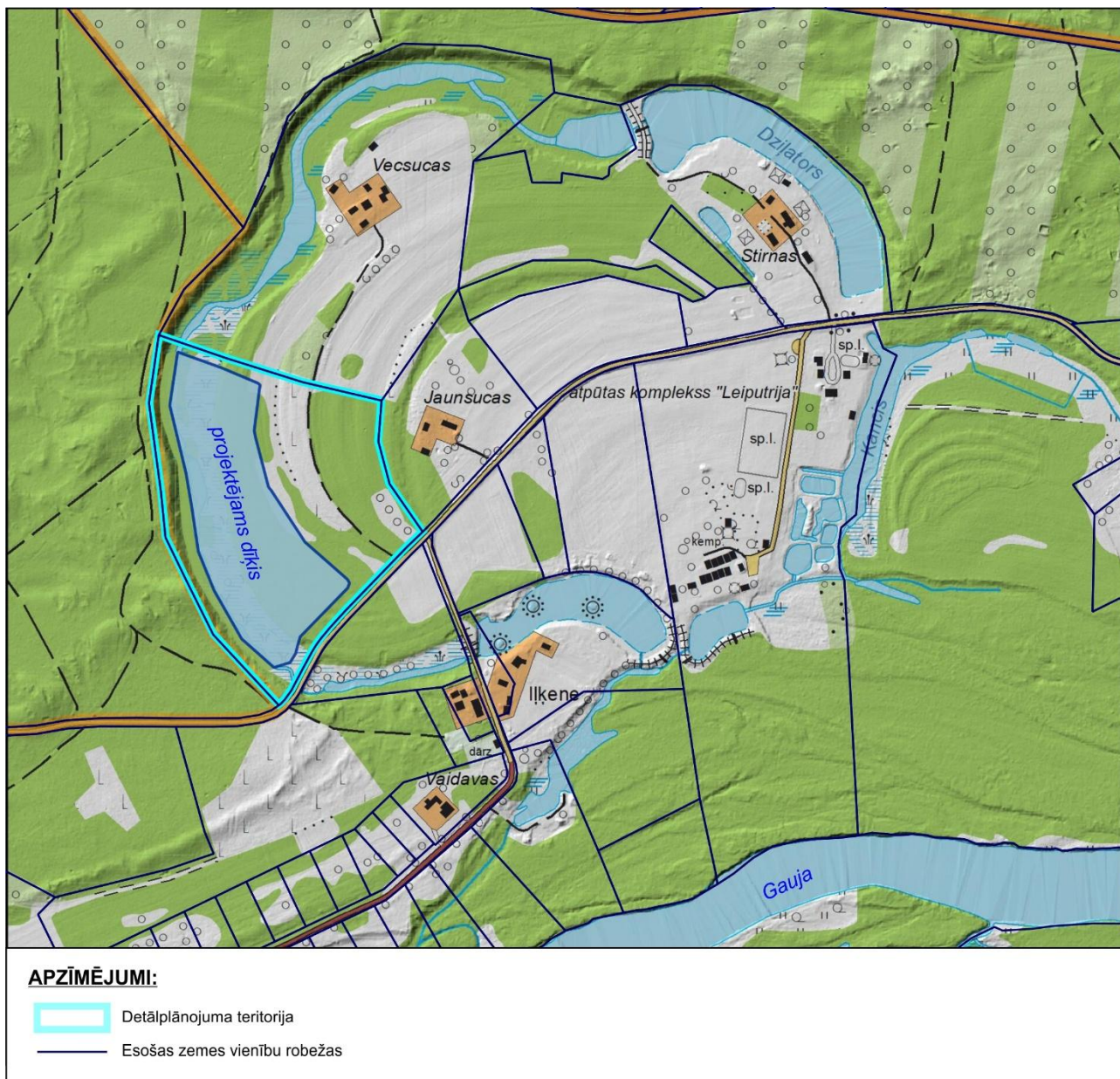
Pēc darbības pabeigšanas tiks veikta teritorijas rekultivācija. Plānotais rekultivācijas veids – zeme izmantošanai ūdenssaimniecībā – ūdenstilpe ar lēzeniem krastiem. Pēc izstrādes nogāzes tiks izlīdzinātas ar segkārtas materiālu. Ieguves projektā tiks izvērtēta iespēja izstrādi veikt arī uzreiz rekultivācijas slīpumā, vietās, kur tāds risinājums būs vispiemērotākais.

Vienlaicīgi teritorijā varētu darboties ekskavators vai grunts sūknis, frontālais iekrāvējs, un pašizgāzējs. Degviela ieguves tehnikas uzpildei tiks pievesta cisternās. Ieguves tehnikas uzpilde tiks veikta tehnikas uzturēšanas laukumā tikai virs speciāli ierīkota ūdensnecaurīdīga klājuma. Tehnikas uzpildes vieta tiks aprīkota ar sorbentu glabātuvī, lai avārijas situāciju gadījumā tiktu nodrošināta noplūdušo naftas produktu savākšana. Sorbenti ar naftas produktiem tiks nodoti atbilstoši to atkritumu veidam atkritumu apsaimniekojamajam. Kravas automašīnas tiks uzpildītas ārpus ūdenstilpes izveides teritorijas.

¹⁵ Ādažu novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos 300.punktā noteikti gadījumi, kad nav nepieciešams izstrādāt būvprojektu un saņemt būvatļauju

6.attēls. Detālplānojuma teritorijas plānotā attīstība

7.attēls. Plānotais dīķis integrēts esošā situācijā dabā

2.3. TRANSPORTA LINEĀRĀ INFRASTRUKTŪRA UN TRANSPORTA PLŪSMAS ORGANIZĀCIJA

Saskaņā ar detālplānojuma darba uzdevumu projektā ir jāiekļauj apraksts par plānoto darbību ietekmi uz apkārtējo ceļu infrastruktūru, kravas autotransporta pārvietošanās ceļiem, laiku, uzrādīt teritoriju apkalpojošā transporta plūsmas shēmu.

Esošo piekļuvi detālplānojuma teritorijai nodrošina divi ceļi – pašvaldības ceļš “Vecštāles ceļš” (PC42), kuram no “Kadagas ceļa” līdz “Ilķenes ceļam” (8,8 km garumā) ir veikti atjaunošanas darbi - veikta ceļa daļēja pārbūve un izbūvēts dubultās virsmas segums, kā arī 2026.gada laikā paredzēta asfalta izbūve un ceļš “Ilķenes ceļš” ar asfaltbetona segumu. Abi šie ceļi pieslēdzas pie valsts galvenā autoceļa A1 Rīga (Baltezers)-Igaunijas robeža (Ainaži), kas atrodas aptuveni 12,5 km no detālplānojuma teritorijas.

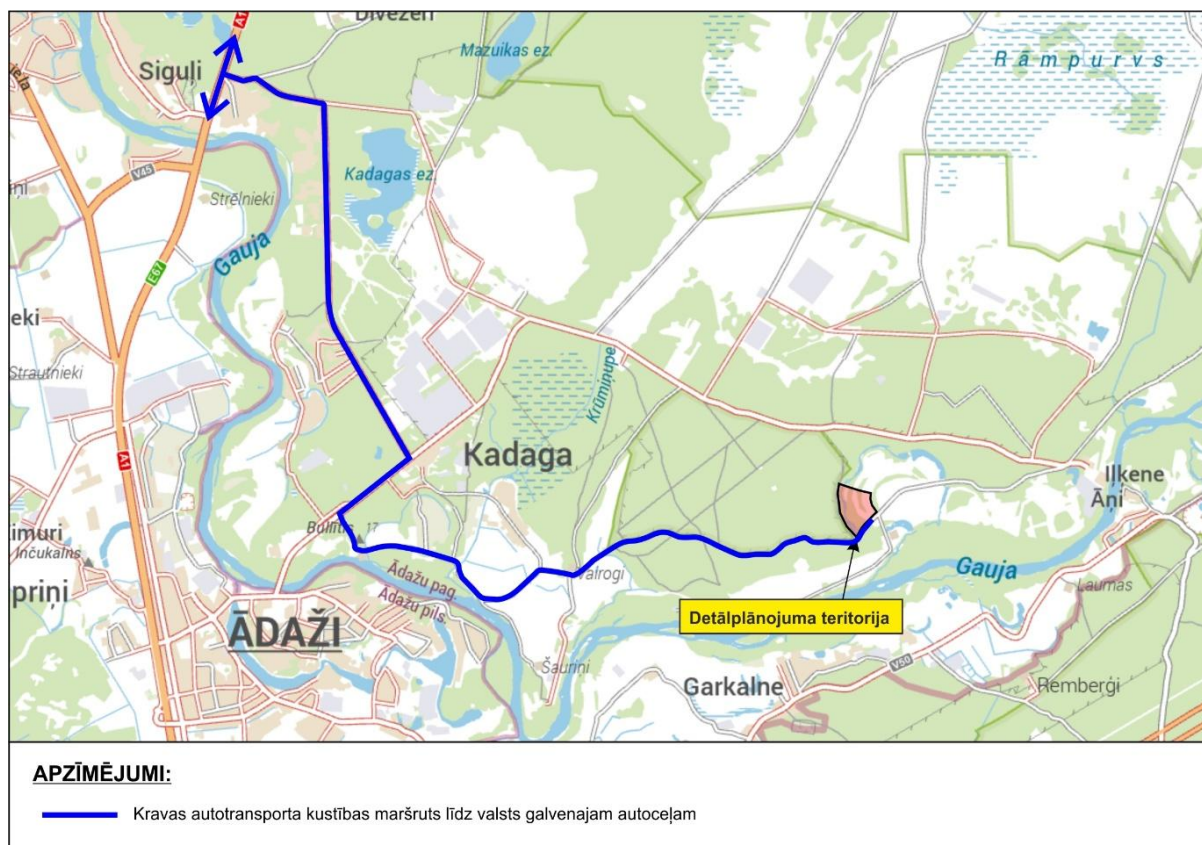
Plānots, ka detālplānojuma teritorijā darbi (ūdenstilpes izveide un derīgo izrakteņu ieguve) tiks veikti darba dienās no plkst.8.00 līdz 18.00 un plānotā kravas autotransporta kustības plūsma varētu būt 8-10 automašīnas dienā. Teritorijā plānotajiem darbiem būs sezonāls raksturs – tie plānoti pavasarī, vasarā, rudenī. Atkarībā no laikapstākļiem, darbi var notikt arī ziemā.

Ūdenstilpes izveides procesā iegūtā derīgā izrakteņa materiāla - smilts transportēšana tiks veikta ar kravas autotransportu un maršruts tiek plānots pa esošo transporta lineāro infrastruktūru. Izmantojot ceļu "Ilķenes ceļš" tas būtu garāks ceļa maršruts līdz valsts galvenajam autoceļam A1 nekā pašvaldības ceļš "Vecštāles ceļš", bet tas šķērso mazāk apdzīvotas teritorijas (pilsētu un ciemus) vai dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas (ceļš robežojas ar Kadagas ciemu). "Ilķenes ceļš" galvenokārt iet pa meža zemi un caur militāro poligonu, un nešķērso Ādažu novada administratīvo centru Ādažus. Šo ceļu ikdienā izmanto arī militārā poligona "Ādaži" saimnieciskām un militārām vajadzībām. "Ilķenes ceļš" nodots valsts īpašumā un Aizsardzības ministrijas valdījumā.

Pašvaldības ceļš "Vecštāles ceļš" līdz valsts galvenajam autoceļam A1 caur Ādažiem ir īsāks ceļa posms, bet gar ceļu ir vairāk dzīvojamo ēku un šķērso apdzīvotas vietas (Kadagu, Ādažus). Ūdenstilpes izveides procesā iegūtā materiāla transportēšanas maršruta izvēlē kā labākais risinājums ir atzīstams tas pašvaldības ceļš, kas mazāk ietekmētu dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas un nešķērso Ādažus (8.attēls). Pēc pašvaldības sniegtās informācijas ir panākta vienošanās ar Aizsardzības ministriju par to, lai izbūvētu "Vecštāles ceļš" posmu ar asfalta segumu, jo ceļa konstruktīvā nestspēja ir ierobežota, līdz ar to līdz būvdarbu pabeigšanai tiks noteikti transportlīdzekļu masas ierobežojumi (līdz 18t).

Saskaņā ar spēkā esošā Ādažu novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem derīgo izrakteņu karjera izstrādātājam jāuztur kārtībā derīgo izrakteņu transportēšanā izmantojamie ceļi, neatkarīgi no īpašuma piederības, kā arī jāvienojas par pašvaldības un privāto ceļu izmantošanu, to saskaņojot ar pašvaldību.

Detālplānojuma teritoriju šķērso servitūta ceļš, kas nodrošina piekļuvi nekustamajam īpašumam "Vecsucas". Servitūta ceļš pievienojas pie pašvaldības ceļa "Vecštāles ceļš". Detālplānojuma risinājumi paredz arī priekšlikumu pārcelt servitūta ceļu citā nekustamā īpašuma "Diži" zemes vienības vietā un attiecīgi arī pieslēguma vieta pie pašvaldības ceļa arī tiek plānota citā vietā (6.attēls un Grafiskā daļa). Esošo nobrauktuvi uz nekustamo īpašumu "Diži" plānots saglabāt līdz servitūta ceļa vietas pārcelšanai un jaunas nobrauktuves ierīkošanai. Nobrauktuvi uz detālplānojuma teritoriju un servitūta ceļu līdz nekustamajam īpašumam "Vecsucas" plānots veidot 25 m garumā ar šķembu segumu, lai no teritorijas ar kravas autotransportu nesānētu akmeņus vai smilti uz pašvaldības ceļa "Vecštāles ceļš".

8.attēls. Transporta infrastruktūra un transporta kustības organizācijas shēma

2.4. INŽENIERTEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA

Detālplānojuma teritorijā ūdenstilpes ierīkošanas nodrošināšanai darbinieku vajadzībām nepieciešamā infrastruktūra (atkritumu kontainers, pārvietojamās biotualetes, biroja kontainers u.c.) tiks izvietota ārpus ūdenstilpes laukuma nekustamā īpašuma "Diži" zemes vienības robežās.

Ūdensapgāde ūdenstilpes izveides vajadzībām nav nepieciešama. Darbinieki dzeramo ūdeni var iegādāties fasētā veidā (piemēram, pudelēs). Ūdenstilpes izveides procesā neveidosies sadzīves notekūdeņi. Sadzīves vajadzībām darbiniekiem plānots uzstādīt pārvietojamās biotualetes.

Detālplānojuma teritorijā paredzētajai darbībai netiek plānota elektroenerģijas izmantošana.

2.5. PAREDZĒTĀS DARBĪBAS IETEKMES UN RISINĀJUMI IETEKMES MAZINĀŠANAI VAI NOVĒRŠANAI

PAREDZĒTĀS DARBĪBAS IETEKME UZ HIDROLOĢIJU, HIDROĢEOLOĢIJU UN HIDROMELIORATĪVO REŽĪMU

Viens no detālplānojuma izstrādes uzdevumiem ir veikt paredzēto darbību hidroloģiskās ietekmes izvērtējumu uz blakus teritorijām. Pamatojoties uz darba uzdevumu ir sagatavots atzinums par plānotās ūdenstilpes izveides ietekmi uz teritorijas hidroloģiskajiem, hidroģeoloģiskajiem un hidromelioratīvajiem apstākļiem (atzinumu skatīt Ģeolātijā sadaļā Citi materiāli).

Gruntsūdens līmeņa pazemināšana, to novadot vai atsūknējot ārpus atradnes, nav paredzēta. Gruntsūdeņu un virsūdeņu aizplūšana no ieguves vietas pa hidroloģiskiem vai meliorācijas elementiem tiek projektēta, jo tā jau ir šobrīd notiekoša – tāpat, kā šobrīd no plānotās darbības teritorijas virsūdeņi plūst D virzienā caur caurteku, tāpat arī ūdenstilpes izveides laikā virsūdeņi tādā pat apjomā plūst D virzienā caur caurteku zem pašvaldības ceļa – "Vecštāles ceļš".

Ūdenstilpes izveides rezultātā ūdens līmenis teritorijā paliks esošajā līmenī – līdz ar to var prognozēt, ka ūdens masas slodze uz caurteku paliks nemainīga gan ūdenstilpes izveides laikā, gan pēc tās izveides pabeigšanas. Tādējādi apkārtnes hidroloģiskais un hidroģeoloģiskais režīms netiek ietekmēts.

Detālplānojuma teritorija, kā arī apkaimes teritorijas nav meliorētas, kā arī tajās neietilpst meliorācijas būves vai elementi. Plānotās darbības ietvaros netiek projektēts izmainīt gruntsūdens līmeni. Ņemot vērā minētos apstākļus, secināms, ka ūdenstilpes izveide atradnē “Diži” un tur veidojamā ūdenstilpe nevar radīt negatīvu ietekmi uz meliorācijas īpašībām apkārtnē esošajās zemes vienībās. Turklāt, ja tie veikts scenārijs, kas paredz maksimālu izstrādi visā ieguves laukumā, tad šajā gadījumā meliorācijas apstākļi ieguves laukuma apkārtnē var tikai uzlaboties ne pasliktināties, jo ieguves laukums tad kalpos kā drenējošais elements.

Veicot kompleksu ģeoloģisko apstākļu, ģeoloģiskā griezumā, virsmu modeļu un hidroloģisko apstākļu analīzi, var secināt, ka plānotā darbība smilts atradnē “Diži” nevar ietekmēt vai radīt ūdens pazušānu akās tuvākajā apkārtnē, jo paredzams, ka plānotā darbība neietekmēs gruntsūdens līmeni un tā izmaiņas plānotās darbības veikšanas laikā nav sagaidāmas.

IETEKME UZ PAZEMES ŪDEŅU REŽĪMU¹⁶

Ja ūdenstilpes izveides īstenošanas rezultātā derīgo izrakteņu ieguve zem gruntsūdens līmeņa tiks veikta bez gruntsūdens līmeņa pazemināšanas – materiāla rakšana ar ekskavatoru no zemūdens atradnes daļas, tad ietekme uz hidroloģisko režīmu nebūs būtiska, tā būs izplatīta tikai lokāli ap ūdenstilpi. Ūdens līmeņa pazemināšana veidojot novadgrāvi ūdens līmeņa pazemināšanai, nav iespējama, jo ūdenstilpi plānots lokāli izvietot viszemākajā vietā.

Ievērojama plānotās darbības ietekme uz tuvākās apkaimes pazemes ūdens režīmu var rasties gadījumā, ja ūdenstilpes izveides un derīgo izrakteņu ieguves laikā tiek veikta mākslīga ūdens līmeņa pazemināšana ieguves laukumā – veicot ūdens atsūkņēšanu. Tādā gadījumā veidosies depresijas piltuve, kuras platība un līmeņa pazeminājums būs atkarīgs no atsūkņētā ūdens daudzuma un teritorijas hidroģeoloģiskās uzbūves. Šāds risinājums nav ieteicams, jo paredzams, ka dēļ atradnes laukuma izvietojuma vecupes teritorijā, atsūkņējamā ūdens apjoms būtu ļoti liels.

Ja tiek konstatēta un pierādīta gruntsūdens apstākļu pasliktināšanās kādā no apkārtnē tuvējām ūdens ņemšanas vietām, tad detālplānojuma īstenošanai ir jāvienojas ar dzīvojamo māju īpašnieku vai lietotāju un jānodrošina, ka mājāsaimniecībā ir pieejams ūdens tādā pat apmērā un kvalitātē, kādā tas bijis pirms ūdenstilpes izveides uzsākšanas.

IETEKME UZ DABAS VĒRTĪBĀM

Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” iekļauto informāciju detālplānojuma teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikrolieguma teritorijā, tajā nav reģistrēti īpaši aizsargājamas sugas.

Ņemot vērā, ka detālplānojuma teritorijā paredzētās darbības ietvaros nav plānota ūdens līmeņa pazemināšana, Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālā administrācija (turpmāk – Administrācija) 2024.gada 3.jūlija vēstulē Nr.3.27/4114/2024-N sniedza viedokli Valsts vides dienestam, kas sagatavoja detālplānojuma teritorijā paredzētās darbības ietekmes sākotnējo izvērtējumu, ka būtiska negatīva ietekme uz ES nozīmes īpaši aizsargājamo biotopu 9180* Nogāžu un gravu meži nav sagaidāma. Kā arī nav paredzams, ka plānotā darbība varētu būtiski negatīvi ietekmēt tuvumā esošo īpaši aizsargājamo dabas teritoriju – AAA “Ādaži”. Pamatojoties uz Ministru kabineta 2015.gada 27.janvāra noteikumu Nr.30 “Kārtība kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai” 18.punktu un Ministru kabineta 2009.gada 2.jūnija noteikumu Nr.507 “Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” 3.11.apakšpunktu, Administrācija sniedza sekojošu atzinumu - derīgo izrakteņu ieguve smilts atradnē “Diži” zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0015, Ādažu pagastā, Ādažu novadā nav pretrunā ar dabas aizsardzības normatīvajiem aktiem, ja netiek

¹⁶ Ģeoloģiskās izpētes pārskats, smilts atradne “Diži”, SIA “Geolite”, Rīga, 2024

ietekmēts apkārtējās teritorijas gruntsūdens līmenis un netiks veicināta īpaši aizsargājamā biotopa 9180* Nogāžu un gravu meži mehāniska iznīcināšana – apbēršana, norakšana, nogrūšana, izbraukāšana u.c.

Bezmugurkaulnieku sugu eksperta atzinumā norādīts, ka teritorijas turpmākajai apsaimniekošanai nepieciešams saglabāt tumšās pūcītes atradni un noteikt saimnieciskā darbības ierobežojumus vismaz minimālā platībā, t.i., 0,25 ha platībā. Eksperts savā atzinumā secina, ka plānotā detālplānojuma teritorijas izmantošana – derīgā izrakteņa ieguve dīķu izveidošanai, ja tiek ievērots minētais nosacījums, neatstās negatīvu ietekmi uz tumšās pūcītes populāciju kā arī uz AAA “Ādaži” sugām. Citi pasākumi sugu aizsardzībai nav nepieciešami.

Sugu un biotopu eksperta atzinumā norādīts - par cik nav plānota gruntsūdens līmeņa pazemināšana, būtiska negatīva ietekme uz ES nozīmes īpaši aizsargājamo biotopu 9180* Nogāžu un gravu meži nav sagaidāma. Kā arī nav paredzams, ka plānotā darbība varētu būtiski ietekmēt tuvumā esošo īpaši aizsargājamo dabas teritoriju AAA “Ādaži”, ES nozīmes aizsargājamo biotopu 2180 Mežainas piejūras kāpas un biotopa aizsardzībai izveidoto mikroliegumu. Nav pieļaujama īpaši aizsargājamā biotopa 9180* Nogāžu un gravu meži mehāniska iznīcināšana – apbēršana, norakšana, nogrūšana, izbraukāšana, kritalu un sausokņu izvākšana u.c. Biotopa labvēlīga aizsardzības stāvokļa saglabāšanai rekomendējama neiejaukšanās, nodrošinot to netraucētu attīstību.

IETEKME UZ DZĪVOJAMO APBŪVI

Ūdenstilpes izveides un derīgo izrakteņu ieguve tuvējo māju iedzīvotājiem var radīt diskomfortu saistībā ar putekļiem un troksni, gan no intensīvas transporta kustības, gan no dīķa izveides un ieguves darbiem. Detālplānojuma teritorijā plānotās darbības teritorija atrodas 200 m attālumā no esošām dzīvojamām mājām (6.attēls). Tālāk tekstā ir sniegti ietekmes mazinošie pasākumi uz apkārtējām dzīvojamajām mājām.

TROKSNIS

Detālplānojuma teritorijā nav esošu trokšņa avotu.

Kā viens no emisiju veidiem saistībā ar plānotās darbības īstenošanu ir minams troksnis. Potenciālā trokšņa ietekmējamā teritorijā ir detālplānojuma teritorijai tuvumā esošās viensētas, piemēram, A virzienā ~270 m attālumā no atradnes apdzīvota viensēta “Vecsucās” un ~220 m attālumā “Jaunsucas”.

Trokšņa emisijas prognozējamās no tādiem trokšņu avotiem kā ūdenstilpes izveides un ieguves tehnika, kravas autotransports. Detālplānojuma teritorijā plānotie darbi tiks veikti dienas laikā darba dienās, izmantotā tehnika un iekārtas atbilstīs normatīvo aktu prasībām par trokšņu emisijām no iekārtām. Tāpat jāatzīmē, ka epizodisks trokšņa emisijas avots apkārtnē ir blakus esošais militārais poligons “Ādaži”.

Tāpat pastāv vairāki objektīvi faktori, kas paredzētās darbības vietā, visticamāk, nodrošinās būtisku ūdenstilpes izveides laikā radīto trokšņa emisiju līmeņa samazinājumu, piemēram:

- palielinoties ūdenstilpes izveides dziļumam, veidojas ūdenstilpes un ieguves laukuma nogāzes, kas savā veidā darbojas kā trokšņa aizsargbarjeras;
- ūdenstilpes izveides un ieguves laukumā tiks izveidoti grunts un segkārtas uzbērumi, kas arī kalpo kā trokšņa aizsargbarjeras un mazina trokšņa emisiju izplatību.

Ūdenstilpes izveides un ieguves radītais trokšņa piesārņojums nedrīkst pārsniegt normatīvajos aktos noteiktos trokšņa robežlielumus. Ja darbības laikā tiek saņemtas sūdzības, tad darbības veicējam ir pienākums veikt pasākumus, lai mazinātu trokšņa piesārņojumu.

EMISIJAS GAISĀ

Detālplānojuma teritorijā nav esošu emisiju gaisā avotu.

Ūdenstilpes izveides laikā var veidoties gaisa piesārņojums putekļu veidā (daļiņas PM₁₀ un PM_{2,5}) - galvenokārt no kravas autotransporta kustības pa teritoriju un ūdenstilpes izveides procesos iesaistītā tehnika radīs piesārņojošo vielu emisijas. Šie avoti ir uzskatāmi par neorganizētiem piesārņojuma avotiem.

Putekļu emisiju gaisā mazinošie pasākumi:

- pievedceļa laistīšana vai apstrāde ar pretputekļu materiālu;
- kravas transportlīdzekļu kravas apsegšana transportēšanas laikā;
- ja darbi tiek plānoti tā, lai ieguves un transportēšanas darbi nav jāveic izteikti sausos un vējainos laika periodos, tādējādi samazinot un izvairoties no iespējamā putekļu piesārņojuma tuvējā apkārtnē.

Ūdenstilpes izveides laikā radītais gaisa piesārņojums nedrīkst pārsniegt normatīvajos aktos noteiktās piesārņojošo vielu robežvērtības. Turklāt, ja ūdenstilpes izveides laikā tiek saņemtas iedzīvotāju sūdzības, tad darbības veicējam ir pienākums veikt pasākumus, lai mazinātu gaisa piesārņojumu.

SMAKAS

Detālplānojuma teritorijā nav esošu smakas avotu.

Kad detālplānojuma teritorijā uzsāks ūdenstilpes izveidi, kā iespējams smakas avots varētu būt izplūdes gāzes no transportlīdzekļu dzinējiem. Izmantotajai tehnikai ir jāatbilst MK 30.05.2017. noteikumiem Nr.295 "Noteikumi par transportlīdzekļu valsts tehnisko apskati un tehnisko kontroli uz ceļiem" un MK 27.12.2005. noteikumiem Nr.1047 "Noteikumi par autoceļiem neparedzētās mobilās tehnikas iekšdedzes motoru radīto piesārņojošo vielu emisiju gaisā".

2.6.AIZSARGJOSLAS UN CITI APGRŪTINĀJUMI

Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu un citiem normatīvajiem aktiem detālplānojuma teritorijā noteiktie apgrūtinājumi attēloti Grafiskās daļas kartē "Detālplānojuma teritorijas funkcionālais zonējums".

Aprobežojumus aizsargjoslās nosaka Aizsargjoslu likums.

2.7.DETĀLPLĀNOJUMA ĪSTENOŠANA

Detālplānojuma teritorijas attīstības iecere netiek plānota veikt pa kārtām. Atbilstoši likumā noteiktai kārtībai, tiks izstrādāts tehniskais projekts virszemes ūdenstilpei, ar derīgo izrakteņu ieguves atļauju.

Virszemes ūdenstilpes izveidi detālplānojuma teritorijā veic ievērojot Ādažu novada teritorijas plānojumā un detālplānojumā noteiktās prasības, kā arī ārējos normatīvos aktos noteiktās prasības.

Virszemes ūdenstilpes, derīgo izrakteņu ieguvi veic saskaņā ar detālplānojuma risinājumiem, Ādažu novada teritorijas plānojumu, tehnisko projektu un Bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujā noteiktajiem zemes dziļu izmantošanas nosacījumiem, kā arī administratīvo līgumu, kas noslēgts starp Ādažu novada pašvaldību un detālplānojuma ierosinātāju.

Esošā ceļa servitūta vieta un tiesības darbojas līdz brīdim, kad jauna ceļa servitūta vietas izmaiņas nostiprina normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un ieraksta zemesgrāmatā.